

Endringer i forskriftene av 1. september 1970 om vern mot brann i herberge, pleieanstalt m.v.

FOR-1977-11-21 nr 0000

Opphevet - historisk versjon inkl. endringer i FOR-1970-09-01

Tittel: Endringer i forskriftene av 1. september 1970 om vern mot brann i herberge, pleieanstalt m.v.

(Gitt 1. september 1970 av Kommunal- og arbeidsdepartementet, med endringer av 21. november 1977).

I kraft 1. januar 1978.

Innledning

Kommunal- og arbeidsdepartementet har den 21. november 1977 fastsatt en del endringer i forskriftene av 1. september 1970 om vern mot brann i herberge, pleieanstalt m.v. Endringene bygger på en utredning fra en komite oppnevnt av Den Norske Sykehusforening, og på et etterfølgende forslag fra departementets byggeforskriftsutvalg. Forslaget har vært forelagt interesserte institusjoner og organisasjoner, og endringene i forskriftene er fastsatt på grunnlag av dette materialet.

Endringene går i hovedtrekk ut på at det er fastsatt noe forskjellige krav til pleieanstalter (herunder psykiatriske institusjoner) og til små somatiske sykehus på den ene side, og til større somatiske sykehus på den annen side.

Endringene i forskriftene vil bli kunngjort i Norsk Lovtidend avd. I og trer i kraft 1. januar 1978.

Leif Aune

Leiv Sjetne

A. Alminnelige bestemmelser

§ 1. Forskriftenes virkekrets.

Disse forskrifter gjelder for herberge, pleieanstalt og sykehus med minst 10 senger i én bygning. I antall senger regnes også sengeplasser for betjening. Omfatter virksomheten flere bygninger, regnes de som én bygning når avstanden mellom disse er mindre enn høyden på den høyeste eller mindre enn 8 meter.

§ 2. Definisjoner.

I disse forskrifter forstås med

Herberge:

hotell, pensjonat, gjestgiveri, ungdomsherberge, internat, feriehem og liknende virksomhet.

Pleieanstalt:

sykehjem, fødehem, kursted, aldershem, barnehjem, psykiatrisk institusjon, elevinternat i skole for syns- og hørselssvekkede m.v. og liknende virksomhet.

Sykehus:

institusjon for legemlig (somatisk) behandling.

Funksjonell enhet:

rom eller gruppe av rom som bruksmessig er en enhet og under stadig oppsyn.

Rømningsveg:

en på forhånd tilrettelagt forbindelse mellom rom eller annet oppholdssted og det fri. I store lokaler anses bare de arealer som er ferdselsveger under rømning, for å være del av rømningsveg.

Utgang:

dør eller port som fører til sikkert oppholdssted i annen brannseksjon eller i det fri.

Nødutgang:

utgang som allmennheten bare skal benytte i en nødsituasjon (rømning).

Markeringslys:

grønt lys som markerer utganger, nødutganger og viktige dører eller i rømningsveg.

Reservelys:

lys som trer i stedet for hovedlyset når dette svikter.

B. Nybygning for herberge

§ 3. Isolering fra annet lokale.

- 1.I samme bygning som herberge må det ikke være brannfarlig virksomhet eller opplag, med mindre virksomheten eller opplaget er skilt fra herberget på slik måte at en brann ikke kan smitte over på herberget og at uhindret bruk av dets rømningsveger kan opprettholdes.
- 2.Lokale for annen virksomhet enn nevnt i nr. 1 kan innredes i samme bygning som herberget når slikt lokale på betryggende måte er skilt fra herberget.

§ 4. Trebygning.

- 1.I trebygning må avstanden fra terreng til vindusbrett i 2. etasje ikke overstige 5 m. Denne maksimumshøyde måles fra terreng som skal være planert i en bredde av minst 4 m fra bygningen.
- 2.I trebygning med 2 etasjer må det på loft ikke innredes rom til varig opphold.
- 3.To trebygninger kan tillates forbundet med mellombygning utført som branntrygg bygning. Mellombygning skal ha en lengde av minst 6 m, og felles vegg mellom slik bygning og trebygning, og i tilfelle den del av trebygningens vegg som ikke dekkes av den felles vegg, skal utføres som brannvegg.

§ 5. Etasjeskiller.

Etasjeskiller mellom kjeller og 1. etasje skal utføres minst A 60, også i trebygning.

§ 6. Innredning.

- 1.Bestemmelsene i byggeforskriftenes kap. 55:422 gjelder ikke for bygning med herberge.
- 2.Til innvending kledning på vegger og tak i trebygning må ikke brukes materiale med dårligere branntekniske egenskaper enn tre.
- 3.Ildsfarlig maling og lakk må ikke brukes.

§ 7. Trapp og trapperom.

- 1.Ethvert rom til varig opphold skal ha uhindret adgang til 2 uavhengige trapper eller utganger.
- 2.I branntrygg bygning må avstanden mellom trappene ikke være over 50 m, i annen bygning

må avstanden ikke være over 25 m.

- 3.Soverom skal ligge mellom trappene. Dog kan soverom legges til den del av korridor som ikke ligger mellom trappene, når det fra soverommet er fri forbindelse til begge trapper og avstanden fra soverommets dør til meste trapp ikke overstiger 5 m.
- 4.Trapperommets vegger i kjeller skal i alle bygninger være minst A 60. I branntrygg bygning og i brannherdig bygning skal trapperommet utføres som branncelle, og i annen bygning skal trapperommets vegger og tak samt underside av tretrapp ha tennvernende kledning minst A 20.
- 5.Trapperom skal være lukket i alle etasjer, også mot vestibyle.
- 6.Den fri bredde av trapp skal være minst 1,20 m i rekkehøyde. I herberge med inntil 50 senger kan dog den ene trapp ha en minste bredde av 1,0 m.

§ 8. Korridor.

- 1.Korridor skal mot trapperom være lukket med dør. Korridor som er lengre enn 25 m skal dessuten deles med selvlukkende dør B 15.
- 2.Den frie bredde av korridor og utgang må ikke være mindre enn 1,20 m.
- 3.I korridor skal tak og vegger av brennbart materiale forsynes med tennvernende kledning minst A 20.

§ 9. Dører og vinduer.

- 1.Dør mellom trapperom og kjeller skal være branntrygg dør A 60.
- 2.Dør mellom trapperom og loft samt dør til vaskerom, strykerom, skigarderobe o.l. skal være brannherdig dør B 30.
- 3.Annen dør til trapperom, dør i rømningsveg (unntatt utgangsdør), dør mot korridor m.v. fra alle rom skal være brannherdig dør B 30.
- 4.Foranstående krav til dør trapperom forutsetter lukket trapp, jfr. byggeforskriftenes 55-1. Kreves f.eks. branntrygg trapp, må dør til trapperom utføres minst som branntrygg dør A 60.
- 5.Dør i rømningsveg skal slå i utgangsretningen og skal ha en minste bredde (lysmål) av 0,9 m. Døren skal alltid kunne åpnes innvendig fra uten bruk av nøkkel.
- 6.Soverom skal ha loddrett stående vinduer. Minst vindu skal kunne åpnes og være slik hengslet og dimensjonert at det kan nyttes som redningsveg. Vindusbrett må ikke være høyere enn 1,0 m fra golvet. Vindu som skal kunne brukes som nødutgang skal ha en fri åpning av minst 0,5 m bredde eller minst 0,6 m høyde, og slik at summen av høyde og bredde skal være minst 1,5 m.

§ 10. Redningsmidler.

Ved ethvert herberge på landet og ved herberge i trebygning i by skal det være minst 2 brannstiger. For bygning med annen byggemåte i by treffer brannstyret bestemmelse om stigeforhold.

§ 11. Slokkingsmidler.

- 1.I bygning med nødvendig trykkvann skal det i hver etasje være minst 1 brannslange med tilstrekkelig lengde til å nå hvert rom.
- 2.I bygning uten tilstrekkelig trykkvann skal det i hver etasje være minst 2 håndsløkkingsapparater.
- 3.Brannslange og håndsløkkingsapparat skal være hensiktsmessig plassert, godt synlig for lett tilgjengelig. Deres plass skal være tydelig merket med skilt etter NS 4210.
- 4.I høy bygning kan det kreves særskilt opplegg for brannslukking og rikeligere utstyr.

§ 12. Brannvarsling.

- 1.I herberge med minst 20 senger skal det være brannvarslingsanlegg som er typegodkjent av Statens branninspeksjon.
- 2.Anlegget skal bestå av brannmeldere og alarmklokker e.l. som trer i funksjon ved utløsning av en brannmelder.
- 3.I herberge med 20#50 senger kan brannmeldere være manuelle, men i herberge med mer enn 50 senger skal det i tillegg til de manuelle meldere også monteres automatiske meldere i alle rom.
- 4.Alarmklokke skal monteres i soverom, oppholdsrom, arbeidsrom, korridorer o.l. Dog kan det for hele herberget eller deler av det nyttes felles varslingsapparat dersom det oppnås like betryggende varsling.
- 5.I herberge hvor betjeningen bor utenfor virksomheten, eller hvor andre forhold gjør det påkrevet, kan det også kreves utvendig varsling.

§ 13. Belysning.

- 1.Til belysning må ikke brukes olje av klasse A (jfr. lov om brannfarlige varer).
- 2.Korridor, trapp og annen rømningsveg skal døgnet rundt være tilstrekkelig belyst.
- 3.Over utgang skal det være belysning i grønt, gjennom farget, ubrennbart materiale (markeringslys). Farge skal være 104 – varselgrønn etter NS 4054. Lyset skal alltid være tent etter mørkets frembrudd.

4. Markeringslys og annen nødbelysning kan være tilsluttet bygningens øvrige anlegg, men skal ha egen kurs med egne sikringer. I større bygninger kan det under hensyn til bygningens beliggenhet, personantall m.v. kreves særskilte tiltak for å sikre tilstrekkelig nødbelysning.

§ 14. Markering av rømningsveg og utgang.

1. I korridor skal det være tydelige skilt med henvisning til utgang (nødutgang). Skiltene skal være utført etter NS 4210 og være selvlysende i mørke og iøynefallende plassert.

2. Utgang (nødutgang) skal være merket med skilt etter NS 4210. Skiltene skal ha tilstrekkelig, store bokstaver og være selvlysende eller belyst slik at de kan ses og leses på tilstrekkelig stor avstand.

§ 15. Fri rømningsveg.

Korridor, trapp og annen rømningsveg skal til enhver tid være fri og ryddig.

§ 16. Reservebygning.

Ved særlig ensomt og avsidesliggende herberge kan det kreves at det i nærheten skal være en bygning som kan oppvarmes og gi gjestene ly i tilfelle av brann.

§ 17. Nattevakt og ettersyn.

Ved stengetid og dessuten en time senere skal kjøkkenavdeling, spisesaler, salonger, trapper, korridorer m.v. inspiseres særlig med henblikk på forhold som kan medføre brann og tiltak som er foreskrevet for å hindre at brann brer seg.

Ved herberger med mer enn 50 senger skal det nattevakt med kontrollur.

§ 18. Oppslag for gjester.

1. I hvert soverom over 1. etasje i herberge med minst 20 senger skal det være oppslag i glass og ramme eller annen holdbar utførelse med veiledning for gjestene i branntilfelle. Oppslaget skal også ha tekst på engelsk, tysk og fransk.

2. Oppslaget skal inneholde plan over vedkommende etasje med tydelig angivelse av rommets beliggenhet, trapper, brannmeldere og slokkingsredskap.

§ 19. Kontroll av elektrisk anlegg.

Den ansvarlige for virksomheten skal påse at det elektriske anlegg blir ettersett minst én gang i året av autorisert elektrisk installatør. Melding om at ettersynet er foretatt og at eventuelle mangler er rettet sendes brannsjefen eller politimesteren hvor brannloven ikke gjelder.

§ 20. Ordensregler og instruksjer.

1. Den ansvarlige for virksomheten skal instruere betjeningen om å vise nødvendig forsiktighet med alt som kan volde brann og om det som skal gjøres dersom brann oppstår.
2. Samtlige ansatte skal å utlevert ordensregler og instruksjer om forebygging av brann og om betjeningens, plikter og gjøremål dersom brann oppstår. Brannøvelser skal holdes minst 2 ganger i året.

§ 21. Skjerpelser

For herberge med mer enn 100 senger i samme bygning kan det stilles krav utover de som er angitt i forskriftene, for å hindre at brann oppstår, for å sikre effektiv slokking av oppstått brann og for å sikre og lette redning av gjester og betjening.

C. Endring av bygning for herberge.

§ 22. Endring av bygning for herberge.

Utvidelse, ombygging og moderniseringsarbeid vedrørende bygning for herberge skal utføres i samsvar med bestemmelsene i avsnitt B.

Dersom byggearbeid som nevnt i første ledd er av større omfang, kan det kreves at også de deler av bygningen som ikke omfattes av endringen bringes helt eller delvis i samsvar med bestemmelsene i avsnitt B.

D. Etablering av herberge i bestående bygning

§ 23. Etablering av herberge i bestående bygning.

For bestående bygning som skal tas i bruk til herberge, gjelder bestemmelsene i avsnitt B med følgende unntak:

1. Bestemmelsene i § 7 nr. 3 om at soverom skal ligge mellom trappene og i § 7 nr. 6 om minste bredde av trapp, får ikke anvendelse. Dog må hovedtrapp ikke ha mindre fri bredde enn 1,0 m.
2. Bestemmelsen i § 8 nr. 2 om minste bredde av korridor og utgang, får ikke anvendelse. Dog må korridor og utgang ikke ha mindre fri bredde enn 1,0 m.
3. Bestemmelsene i § 9 nr. 5 om dørers minste bredde (lysmål) får ikke anvendelse.

E. (Opphevet).

F. Særforskrifter for pleieanstalter og sykehus

§ 25. Ny bygning for pleieanstalt og for sykehus med inntil 50 senger.

For ny bygning for pleieanstalt og for sykehus med inntil 50 senger gjelder bestemmelsene i avsnitt B med følgende endringer og tillegg:

1. Trebygning er ikke tillatt.
2. Bygning i én etasje med grunnflate inntil 400 m² kan oppføres som brannherdig bygning.
3. Bestemmelsen i § 7 nr. 6 gjelder med det tillegg at hvor det kan bli tale om syketransport, må trappens bredde- og stigningsforhold velges slik at båretransport kan foregå uhindret.
4. Bestemmelsen i § 8 nr. 2 gjelder med det tillegg at hvor syke skal transporteres i seng, skal bredden av korridor være tilpasset dette.
5. Bestemmelsen i § 9 nr. 3 gjelder ikke for dør mellom rom uten vesentlig brannbelastning og korridor. Dør imellom soverom og korridor kan være B 30.
Bestemmelsen i § 9 nr. 5 om at dør i rømningsveg fritt skal kunne åpnes innvendig fra, gjelder ikke for isolater på psykiatriske institusjoner, for isolater for sinnslidende ved sykehus, aldershjem og pleiehjem, for isolater på kursted, og klinikker for alkoholister og for spesialavdelinger ved verneskoler.
Bestemmelsene i nr. 6 gjelder ikke for de institusjoner som er nevnt i forestående ledd.
Takvinduer (eller skråttstilte vinduer er dog ikke tillatt.
6. Bestemmelsene i § 12 gjelder med den endring at i anstalter hvor klientelet av fysiske eller psykiske årsaker ikke er i stand til selv å redde seg under brann, skal brann varsles ved optiske signaler i de tiliggende korridorer, eventuelt ved tilkopling til virksomhetens eget optiske anlegg for tilkalling av betjening. Varslingsapparater i pasientenes soverom er her ikke nødvendig.
7. Bestemmelsene i § 18 gjelder ikke.

§ 25 a. Ny bygning for sykehus med mer enn 50 senger.

For ny bygning for sykehus med mer enn 50 senger gjelder bestemmelsene i avsnitt B med følgende endringer og tillegg:

1. Bestemmelsene i §§ 4 og 5 gjelder ikke. Sykehus skal oppføres som branntrygg bygning.
2. Bestemmelsene i § 6 gjelder med det tillegg at innredning og utstyr skal ha størst mulig motstand mot antennelse og gi minst mulig røykutvikling.
Brennbart golvbelegg er bare tillatt dersom det er typegodkjent av Statens branninspeksjon.
3. Bestemmelsene i byggeforskriftenes kap. 55:514 første og annet ledd gjelder ikke.

4. I stedet for bestemmelsen i § 7 nr. 1 gjelder:

Fra branncelle og rom for varig opphold skal det være uhindret adgang til to uavhengige rømningsveger.

I stedet for bestemmelse i § 7 nr. 2 gjelder:

Avstand mellom trappene skal ikke være over 6,0 m.

Gangavstanden fra oppholdsplass til rømningsveg skal ikke være over 30 m. Dog godtas 45 m gangavstand når rømningsveg enten er en utgang eller består av annen seksjon som kan nå ved utelukkende horisontal forflytning, og opphold der kan skje i påvente av eventuell videre rømning til det fri.

Dører fra branncelle eller fra rom til varig opphold skal plasseres slik at ingen kan bli innestengt ved brann.

I stedet for bestemmelsene i § 7 nr. 3 gjelder:

Dør fra funksjonell enhet til rømningsveg skal ligge mellom trappene. Den kan dog plasseres til den del av rømningsveg som ikke ligger mellom trappene, når det fra døren er fri forbindelse til begge trapper og avstanden mellom dører og nærmeste trapperomsdør er mindre enn 7 m.

Bestemmelsen i § 7 nr. 5 gjelder med det tillegg at vestibyle kan brukes som rømningsveg når rømning gjennom vestibylen kan skje uten hindringer eller retningsendringer.

Bestemmelsen i § 7 nr. 6 gjelder med det tillegg at hvor det kan bli tale om syketransport, skal trappenes bredde og stigningsforhold velges slik at båretransport kan foregå uhindret.

5. I stedet for bestemmelsen i § 8 nr. 1 gjelder:

Korridor som er lengre enn 30 m skal deles med flammestoppende dør F 15.

Bestemmelsen i § 8 nr. 2 gjelder med det tillegg at hvor syke skal transporteres i seng, skal bredden av korridor være tilpasset dette.

Korridor som tjener som rømningsveg, tillates utvidet til felles oppholdsrom med areal inntil 20 m². Felles oppholdsrom med areal over 20 m², men høyst 40 m², må skilles fra korridor som tjener som rømningsveg, med vegg F 30 og med flammestoppende dører F 30. Som felles oppholdsrom regnes også vaskerom, ekspedisjon o.l.

6. Bestemmelsen i § 9 nr. 3 gjelder ikke for dør mellom rom uten vesentlig brannbelastning og korridor. Dør mellom soverom og korridor kan være B 30.

Bestemmelsen i § 9 nr. 5 om at dør i rømningsveg fritt skal kunne åpnes innvendig fra, gjelder ikke for isolater for sinnslidende.

Bestemmelsen i § 9 nr. 6 gjelder ikke for isolater som nevnt i foregående ledd. Takvinduer eller skråttstilte vinduer er dog ikke tillatt.

7. I stedet for bestemmelsene i § 11 nr. 1 og 2 gjelder:

I enhver bygning skal det være tilstrekkelig trykkvann til brannslukking, og i hver etasje skal det være minst én brannslange med tilstrekkelig lengde til å nå inn i alle rom. Bygningsrådet kan påby plassering av håndsløkkingsapparater.

8. Bestemmelsene i § 18 gjelder ikke.

9. I stedet for byggeforskriftenes kap. 55:425 første ledd gjelder:

Bygning med grunnflate større enn 1200 m², skal oppdeles med brannvegg i seksjoner på høyst denne størrelse. Slik brannvegg skal utføres etter byggeforskriftenes kap. 55:462.

10. Kabelkulvert, kabelsjakt og andre rom hvor brann lett kan oppstå og medføre stor

røykutvikling, skal utstyres med røykmeldere.
Forbindelsesgang fra bygning til bygning, underjordisk transportgang o.l. skal kunne ventileres for røyk. Røykluke skal ha automatisk åpningsanordning, men må kunne åpnes manuelt.

1 For sykehus som sammenbygges med annen bygning, gjelder:

Vegg mellom bygningene skal utføres som brannvegg A 240 uten åpninger, jfr. byggeforskriftens kap. 55:462.

Bygningsrådet kan tillate sluseforbindelse mellom bygningene under forutsetning av at golv, vegger og tak i slusen er minst A 120, slusen har en lengde på minst 3 m og dørene i slusen er minst brannherdige dører B 30 eller flammestoppende dører minst F 30.

§ 26. Endring av bygning for pleieanstalt eller sykehus.

Utvidelse, påbygging og moderniseringsarbeid vedrørende bygning for pleieanstalt eller sykehus skal utføres i samsvar med bestemmelsene i § 25 og § 25 a.

Dersom byggearbeid som nevnt i første ledd er av større omfang, kan det kreves at også de deler av bygning som ikke omfattes av endringen, bringes helt eller delvis i samsvar med bestemmelsene i § 25 og § 25 a.

§ 27. Etablering av pleieanstalt eller sykehus i bestående bygning.

For bestående bygning som skal tas i bruk til pleieanstalt eller sykehus, gjelder bestemmelsene i § 25 og § 25 a.

§ 28. (Opphevet.)

G. Ikrafttreden

§ 29. Ikrafttreden m.v.

I kraft 1. januar 1978.